

PRIOPĆENJE

Obvezni ste da prilikom dozvoljenih radnji, u svom proizvodu ili aplikaciji navedete izvor podataka.

GODINA VIII

SARAJEVO, 07.06.2024.

BROJ 1

POSLOVNE STATISTIKE

INDEKSI PROMETA OSTALIH USLUGA BIH, I TROMJESEČJE 2024.

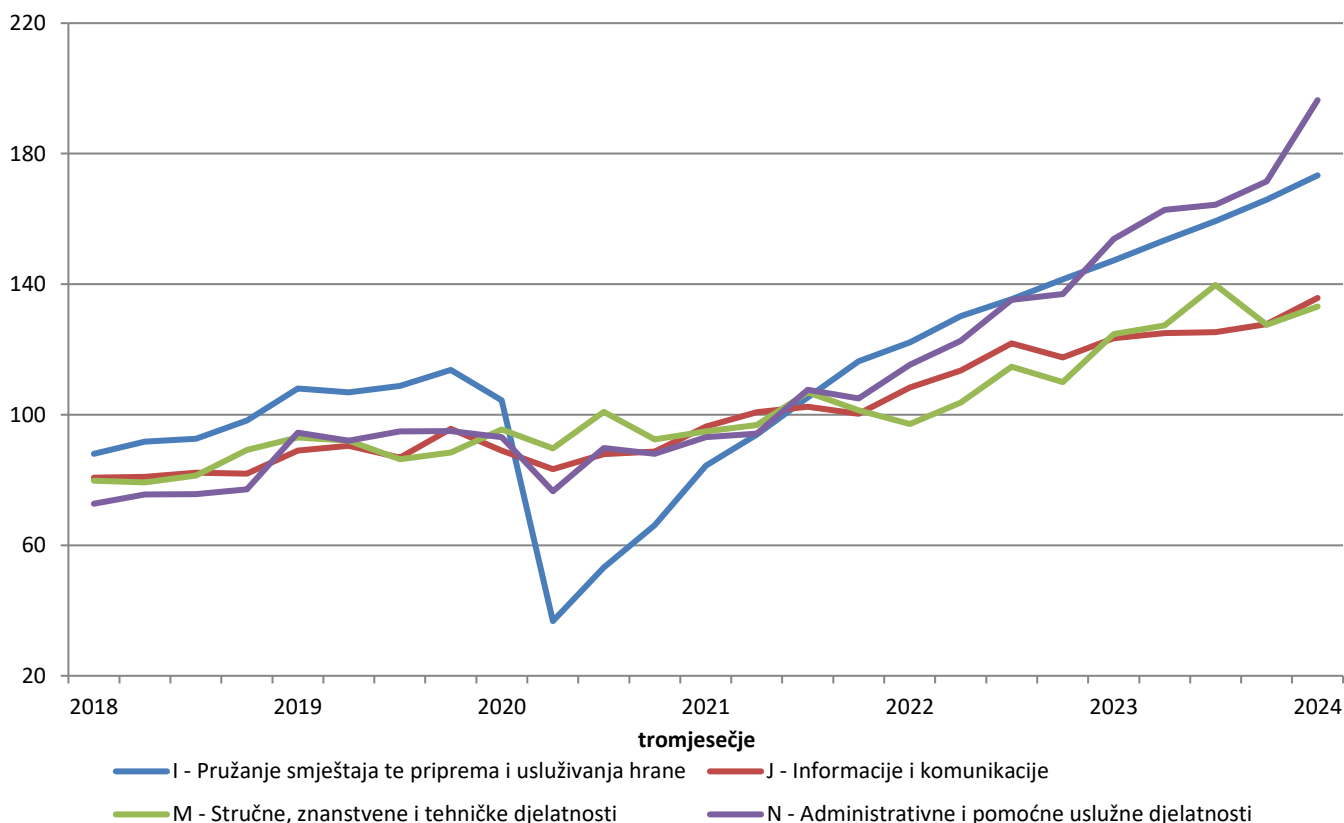
Ukupan desezonirani promet ostalih usluga u prvom tromjesečju 2024. godine ostvario je rast od 6,5% u odnosu na četvrto tromjesečje 2023. Rast prometa ostvaren je u područjima djelatnosti pružanje smještaja te priprema i usluživanje hrane u iznosu od 4,5%, informacije i komunikacije od 6,3%, stručnim, znanstvenim i tehničkim djelatnostima od 4,4%, te u administrativnim i pomoćnim uslužnim djelatnostima u iznosu od 14,5%.

Najveći rast prometa zabilježen je u oblasti proizvodnja filmova, videofilmova i televizijskog programa, djelatnosti snimanja i izdavanja muzičkih zapisa u iznosu od 72,1%, dok je najveći pad prometa zabilježen u oblasti djelatnosti čišćenja od 12,8%.

Indeks prometa ostalih usluga u prvom tromjesečju 2024. godine ostvario je rast od 44,3% u odnosu na baznu (2021) godinu. Rast indeksa prometa ostvaren je u područjima djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane u iznosu od 73,4%, informacije i komunikacije 35,8%, administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti 96,4%, te u stručnim, znanstvenim i tehničkim djelatnostima od 33,2% u odnosu na baznu (2021) godinu.

Dati podaci su desezonirani.

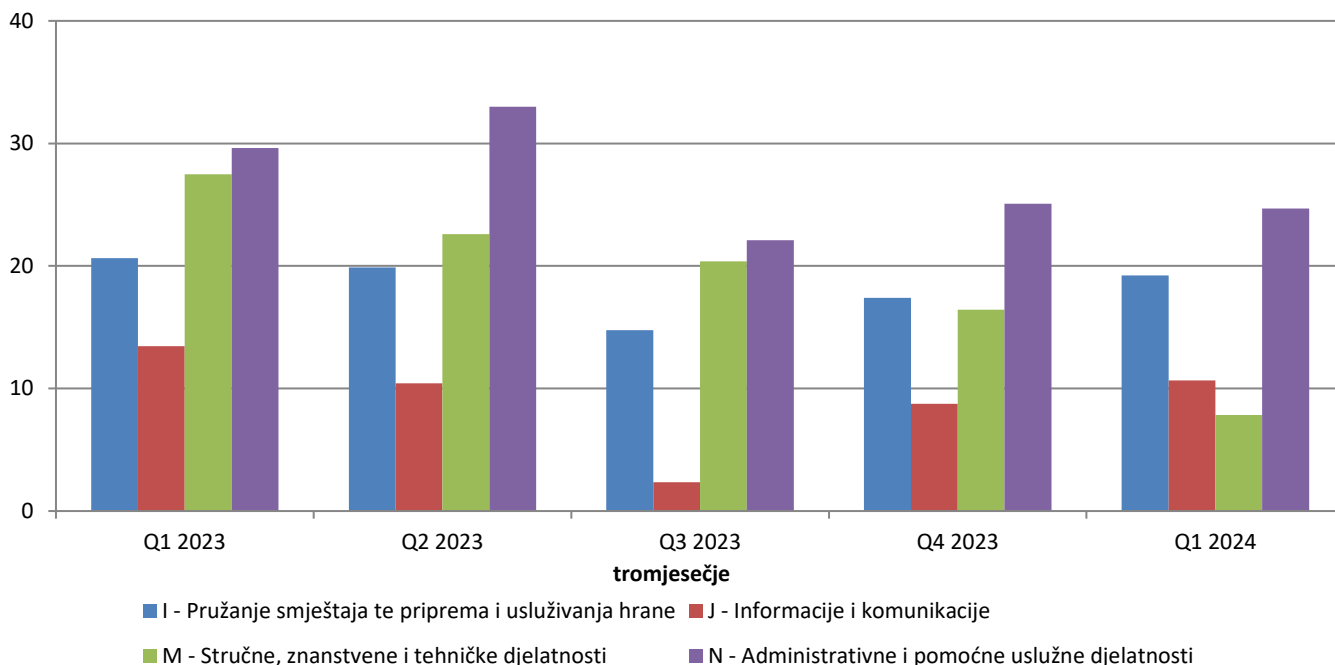
Indeksi prometa ostalih usluga, desezonirana serija BiH, 2021=100

Ukupan promet ostalih usluga, kalendarski prilagođen, u prvom tromjesečju 2024. godine ostvario je rast od 12,4% u odnosu na isto tromjesečje prethodne godine. Rast prometa ostvaren je u područjima djelatnosti pružanje smještaja te priprema i usluživanje hrane u iznosu od 19,2%, informacije i komunikacije od 10,7%, stručnim, znanstvenim i tehničkim djelatnostima od 7,8%, te u administrativnim i pomoćnim uslužnim djelatnostima u iznosu od 24,7%.

Najveći rast prometa ostvaren je u oblasti putničke agencije, organizatori putovanja, turoperatori i ostale rezervacijske usluge te djelatnosti u vezi s njima u iznosu od 84,2%, dok je najveći pad prometa zabilježen u oblasti djelatnosti čišćenja u iznosu od 6,3%. Navedeni podaci su kalendarski prilagođeni.

Godišnje stope promjene ostalih usluga, kalendarski prilagođena serija, BiH

U strukturi ostvarenog prometa ostalih usluga (izvorni, neprilagođeni podaci) u prvom tromjesečju 2024. godine najveće učešće ostvareno je u području djelatnosti informacije i komunikacije (52,2%), potom slijede stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti (24,5%), administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti (12,2%), te pružanje smještaja te priprema i usluživanja hrane (11,2%).

Tablica 1: Osnovni nominalni pokazatelji prometa ostalih usluga u BiH

Naziv djelatnosti - KD BiH 2010	sezonski prilagođeni podaci				kalendarski prilagođeni podaci		
	I 2024 IV 2023	IV 2023 III 2023	I 2024 ø2023	I 2024 ø2021	I 2024 I 2023	IV 2023 IV 2022	III 2023 III 2022
Ukupno usluge	6.5	-0.5	8.4	44.3	12.4	13.3	10.4
I - Pružanje smještaja te priprema i usluživanja hrane	4.5	4.1	10.8	73.4	19.2	17.4	14.8
J - Informacije i komunikacije	6.3	2.0	8.3	35.8	10.7	8.7	2.4
M ¹ - Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	4.4	-8.8	2.6	33.2	7.8	16.4	20.4
N ² - Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	14.5	4.4	20.4	96.4	24.7	25.1	22.1

*podaci za prethodno razdoblje su revidirani

¹ isključujući granu 70.1 i oblasti 72 i 75

² isključujući oblast 77 i grane 81.1 i 81.3

Tablica 2: Tromjesečne stope promjene prometa ostalih usluga izračunate iz nominalnih indeksa

Šifra KD BiH 2010	Naziv djelatnosti - KD BiH 2010	I 2023 IV 2022	II 2023 I 2023	III 2023 II 2023	IV 2023 III 2023	I 2024 IV 2023
I, J, M, N	Ukupno usluge	7.8	2.3	3.2	-0.5	6.5
I	Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane	4.2	4.2	3.8	4.1	4.5
I55	Smještaj	2.2	3.7	1.7	2.4	2.3
I56	Djelatnosti pripreme i usluživanja hrane i pića	5.9	4.6	5.7	5.6	6.3
J	Informacije i komunikacije	5.0	1.3	0.2	2.0	6.3
J58	Izdavačke djelatnosti	-7.6	3.5	-18.9	7.3	11.2
J59	Proizvodnja filmova, videofilmova i televizijskog programa, djelatnosti snimanja i izdavanja muzičkih zapisa	26.8	-20.1	16.7	7.8	72.1
J60	Emitiranje programa	-0.5	0.5	0.3	-0.2	0.0
J61	Telekomunikacije	1.1	2.7	0.2	0.3	1.2
J62	Računalno programiranje, savjetovanje i djelatnosti povezane s njima	14.4	-1.2	0.4	3.3	11.6
J63	Informacijske uslužne djelatnosti	-19.2	17.1	9.1	6.7	-4.4
M ¹	Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	13.3	2.2	9.7	-8.8	4.4
M69, M70.2	Pravne i računovodstvene djelatnosti, savjetovanje u vezi s upravljanjem	-2.5	2.1	17.1	-1.3	17.8
M71	Arhitektonske i inženjerske djelatnosti; tehničko ispitivanje i analiza	18.7	8.9	9.6	-15.2	-3.6
M73	Promocija (reklama i propaganda) i istraživanje tržišta	15.8	-12.4	7.7	-1.6	12.9
M74	Ostale stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	8.4	11.0	-8.7	10.7	-6.8
N ²	Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	12.3	5.8	1.0	4.4	14.5
N78	Djelatnosti posredovanja u zapošljavanju	-0.5	8.6	2.6	5.8	11.4
N79	Putničke agencije, organizatori putovanja, turoperatori i ostale rezervacijske usluge te djelatnosti u vezi s njima	21.6	7.6	15.8	-13.0	69.9
N80	Zaštitne i istražne djelatnosti	3.6	4.4	-4.0	5.1	5.0
N81.2	Djelatnosti čišćenja	14.4	-5.7	3.9	9.8	-12.8
N82	Uredske administrativne i pomoćne djelatnosti te ostale poslovne pomoćne djelatnosti	18.6	7.2	-2.8	11.7	2.7

*desezonirani podaci

*podaci za prethodno razdoblje su revidirani

¹ isključujući granu 70.1 i oblasti 72 i 75

² isključujući oblast 77 i grane 81.1 i 81.3

Tablica 3: Godišnje stope promjene prometa ostalih usluga izračunate iz nominalnih indeksa

Šifra KD BiH 2010	Naziv djelatnosti - KD BiH 2010	I 2023 I 2022	II 2023 II 2022	III 2023 III 2022	IV 2023 IV 2022	I 2024 I 2023
I, J, M, N	Ukupno usluge	19.2	16.9	10.4	13.3	12.4
I	Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane	20.6	19.9	14.8	17.4	19.2
I55	Smještaj	11.6	20.0	8.5	12.4	8.4
I56	Djelatnosti pripreme i usluživanja hrane i pića	28.5	19.7	21.5	21.6	27.4
J	Informacije i komunikacije	13.5	10.4	2.4	8.7	10.7
J58	Izdavačke djelatnosti	16.1	22.9	-28.8	-17.7	1.3
J59	Proizvodnja filmova, videofilmova i televizijskog programa, djelatnosti snimanja i izdavanja muzičkih zapisa	86.0	31.0	-4.8	27.6	73.3
J60	Emitiranje programa	6.2	6.5	3.5	-2.3	3.8
J61	Telekomunikacije	4.4	6.9	4.7	3.7	5.5
J62	Računalno programiranje, savjetovanje i djelatnosti povezane s njima	30.3	14.6	2.3	17.2	14.3
J63	Informacijske uslužne djelatnosti	-9.6	7.7	12.6	10.3	29.9
M¹	Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	27.5	22.6	20.4	16.4	7.8
M69, M70.2	Pravne i računovodstvene djelatnosti, savjetovanje u vezi s upravljanjem	17.3	13.5	30.5	14.6	39.6
M71	Arhitektonske i inženjerske djelatnosti; tehničko ispitivanje i analiza	34.2	46.1	30.0	20.1	-2.5
M73	Promocija (reklama i propaganda) i istraživanje tržišta	25.1	-9.1	4.4	7.5	4.8
M74	Ostale stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	12.2	47.3	-17.1	39.0	8.6
N²	Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	29.6	33.0	22.1	25.1	24.7
N78	Djelatnosti posredovanja u zapošljavanju	16.6	12.7	7.8	16.3	38.9
N79	Putničke agencije, organizatori putovanja, turoperator i ostale rezervacijske usluge te djelatnosti u vezi s njima	151.2	69.6	33.2	31.6	84.2
N80	Zaštitne i istražne djelatnosti	10.8	13.1	7.0	9.2	11.0
N81.2	Djelatnosti čišćenja	0.7	-0.8	3.8	24.1	-6.3
N82	Uredske administrativne i pomoćne djelatnosti te ostale poslovne pomoćne djelatnosti	38.2	48.6	34.3	38.1	19.6

*kalendarski prilagođeni podaci

*podaci za prethodno razdoblje su revidirani

¹ isključujući granu 70.1 i oblasti 72 i 75

² isključujući oblast 77 i grane 81.1 i 81.3

Tablica 4: Tromjesečna serija nominalnih indeksa prometa ostalih usluga, 2021=100

Šifra KD BiH 2010	Naziv djelatnosti - KD BiH 2010	2023				2024
		I	II	III	IV	I
I, J, M, N	Ukupno usluge	128.9	131.9	136.1	135.4	144.3
I	Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane	147.3	153.5	159.4	165.9	173.4
I55	Smještaj	152.9	158.5	161.2	165.0	168.7
I56	Djelatnosti pripreme i usluživanja hrane i pića	142.8	149.3	157.8	166.6	177.2
J	Informacije i komunikacije	123.4	125.0	125.3	127.8	135.8
J58	Izdavačke djelatnosti	133.1	137.8	111.7	119.9	133.4
J59	Proizvodnja filmova, videofilmova i televizijskog programa, djelatnosti snimanja i izdavanja glazbenih zapisa	182.3	145.7	170.1	183.4	315.7
J60	Emitiranje programa	110.9	111.5	111.9	111.7	111.7
J61	Telekomunikacije	106.1	109.0	109.2	109.6	110.9
J62	Računalno programiranje, savjetovanje i djelatnosti povezane s njima	154.0	152.1	152.7	157.7	176.0
J63	Informacijske uslužne djelatnosti	110.6	129.4	141.3	150.7	144.0
M¹	Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	124.7	127.4	139.8	127.5	133.2
M69, M70.2	Pravne i računovodstvene djelatnosti, savjetovanje u vezi s upravljanjem	132.5	135.3	158.4	156.3	184.2
M71	Arhitektonske i inženjerske djelatnosti; tehničko ispitivanje i analiza	116.6	126.9	139.1	118.0	113.7
M73	Promocija (reklama i propaganda) i istraživanje tržišta	131.4	115.1	124.0	122.0	137.7
M74	Ostale stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	190.5	211.6	193.2	213.9	199.3
N²	Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	153.8	162.8	164.4	171.5	196.4
N78	Djelatnosti posredovanja u zapošljavanju	133.0	144.5	148.2	156.8	174.6
N79	Putničke agencije, organizatori putovanja, turoperatori i ostale rezervacijske usluge te djelatnosti u vezi s njima	235.4	253.2	293.1	255.0	433.3
N80	Zaštitne i istražne djelatnosti	115.1	120.2	115.4	121.3	127.3
N81.2	Djelatnosti čišćenja	127.8	120.6	125.3	137.5	120.0
N82	Uredske administrativne i pomoćne djelatnosti te ostale poslovne pomoćne djelatnosti	182.3	195.4	189.9	212.3	218.1

*kalendarski prilagođeni podaci

*podaci za prethodno razdoblje su revidirani

¹ isključujući granu 70.1 i oblasti 72 i 75

² isključujući oblast 77 i grane 81.1 i 81.3

Tablica 5: Nominalni pokazatelji prometa ostalih usluga- izvorna (neprilagođena) serija

Šifra KD BiH 2010	Naziv djelatnosti KD BiH 2010	stope promjene			indeksi prometa 2021=100				
		I 2024 IV 2023	I 2024 I 2023	I 2024 ø2023	I 2023	II 2023	III 2023	IV 2023	I 2024
I, J, M, N	Ukupno usluge	-13.0	12.4	-3.2	114.3	130.7	138.6	147.8	128.5
I	Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane	-4.9	19.2	-5.4	122.6	146.0	195.8	153.6	146.1
155	Smještaj	-14.4	8.4	-19.7	117.2	153.0	213.9	148.4	127.0
156	Djelatnosti pripreme i usluživanja hrane i pića	2.5	27.4	6.8	127.0	140.3	181.0	157.9	161.8
J	Informacije i komunikacije	-10.8	10.7	-0.3	113.0	122.7	125.7	140.1	125.0
J58	Izdavačke djelatnosti	2.4	1.3	-1.4	121.2	116.8	140.2	120.0	122.8
J59	Proizvodnja filmova, videofilmova i televizijskog programa, djelatnosti snimanja i izdavanja glazbenih zapisa	42.0	73.3	76.0	172.7	136.2	160.6	210.8	299.2
J60	Emitiranje programa	-26.9	3.8	-12.2	94.6	111.6	106.8	134.4	98.2
J61	Telekomunikacije	-4.1	5.5	-2.1	100.5	108.1	114.2	110.6	106.1
J62	Računalno programiranje, savjetovanje i djelatnosti u vezi s njima	-18.7	14.3	-0.6	134.3	148.8	146.0	188.9	153.5
J63	Informacijske uslužne djelatnosti	-6.7	29.9	13.2	115.7	130.5	123.8	161.1	150.3
M ¹	Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	-23.5	7.8	-10.9	107.0	129.7	130.5	150.8	115.4
M69, M70.2	Pravne i računovodstvene djelatnosti, savjetovanje u vezi s upravljanjem	8.6	39.6	23.1	128.1	139.7	148.6	164.6	178.8
M71	Arhitektonske i inženjerske djelatnosti; tehničko ispitivanje i analiza	-33.7	-2.5	-22.1	99.9	127.2	126.0	146.9	97.4
M73	Promocija (reklama i propaganda) i istraživanje tržišta	-23.0	4.8	-9.8	105.1	120.5	119.6	143.1	110.1
M74	Ostale stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	-28.1	8.6	-20.3	150.8	217.2	225.7	227.6	163.7
N ²	Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	-4.5	25.4	3.6	134.6	163.7	176.4	176.6	168.8
N78	Djelatnosti posredovanja u zapošljavanju	21.1	38.9	32.2	138.6	143.0	141.9	159.0	192.6
N79	Putničke agencije, organizatori putovanja, turoperatori i ostale rezervacijske usluge	13.2	84.2	-4.6	126.1	245.2	396.8	205.2	232.2
N80	Zaštitne i istražne djelatnosti	-7.9	11.0	1.8	108.3	117.8	115.5	130.5	120.2
N81.2	Djelatnosti čišćenja	-23.3	2.5	-10.3	116.8	129.2	132.0	156.2	119.8
N82	Uredske administrativne i pomoćne djelatnosti te ostale poslovne pomoćne djelatnosti	-10.7	19.6	4.2	170.2	199.1	183.7	228.0	203.5

*podaci za prethodno razdoblje su revidirani

¹ isključujući granu 70.1 i oblasti 72 i 75

² isključujući oblast 77 i grane 81.1 i 81.3

Privitak: Izvod iz Klasifikacije djelatnosti KD BiH 2010.

Šifra KD BiH 2010	Naziv djelatnosti - KD BiH 2010
I	Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane
I55	Smještaj
I56	Djelatnosti pripreme i usluživanja hrane i pića
J	Informacije i komunikacije
J58	Nakladničke djelatnosti
J59	Proizvodnja filmova, videofilmova i televizijskog programa, djelatnosti snimanja i izdavanja glazbenih zapisa
J60	Emitiranje programa
J61	Telekomunikacije
J62	Računalno programiranje, savjetovanje i djelatnosti povezane s njima
J63	Informacijske uslužne djelatnosti
M	Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti
M69	Pravne i računovodstvene djelatnosti
M70.1	Upravljačke djelatnosti
M70.2	Savjetovanje u vezi sa upravljanjem
M71	Arhitektonske i inženjerske djelatnosti; tehničko ispitivanje i analiza
M72	Znanstveno istraživanje i razvoj
M73	Promidžba (reklama i propaganda) i istraživanje tržišta
M74	Ostale stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti
M75	Veterinarske djelatnosti
N	Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti
N77	Djelatnosti iznajmljivanja i davanja u zakup (leasing)
N78	Djelatnosti posredovanja u zapošljavanju
N79	Putničke agencije, organizatori putovanja, turoperator i ostale rezervacijske usluge te djelatnosti povezane s njima
N80	Zaštitne i istražne djelatnosti
N81.1	Pomoćne djelatnosti upravljanja zgradama
N81.2	Djelatnosti čišćenja
N81.3	Uslužne djelatnosti uređenja i održavanja zelenih površina
N82	Uredske administrativne i pomoćne djelatnosti te ostale poslovne pomoćne djelatnosti

METODOLOŠKA OBJAŠNENJA

Cilj istraživanja

Uslužne statistike zauzimaju važno mjesto u nacionalnoj ekonomiji i tokom posljednjih decenija sve više dobivaju na značaju. Razlog tome jeste činjenica da je veliki broj poslovnih subjekata registriranih u uslužnim djelatnostima te njihov promet ima značajno učešće u ukupno ostvarenom prometu u zemlji.

Statistika prometa ostalih usluga primarno ima za cilj da pruži blagovremene informacije o promjeni razine ostvarenog prometa ali i drugim relevantnim pokazateljima. Indeks prometa ostalih usluga jedan je od pokazatelja ekonomske aktivnosti zemlje koji pomaže tijelima državne uprave i poduzećima iz privatnog sektora u procesu donošenja odluka. Primjenjuje se i za procjenu rezultata sektora usluga, potrošnje stanovništva, kao i pri izračunu nacionalnih računa. Metodologija istraživanja prometa ostalih usluga propisana je novom Uredbom (EU) br. 2019/2152 Europskog Parlamenta i Vijeća o europskim poslovnim statistikama i Implementirajućim aktom br. 2020/1197 (u daljem tekstu EBS uredba) kao i preporukama Eurostata iz ove statističke oblasti.

Pokrivenost

Istraživanjem su obuhvaćeni poslovni subjekti/pravne osobe koje su prema glavnoj djelatnosti registrirane da obavljaju uslužne djelatnosti (područja djelatnosti I- Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane, J- Informacije i komunikacije, M- Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti (isključujući granu 70.1 i oblasti 72 i 75), N- Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti (isključujući oblast 77 i grane 81.1 i 81.3)). Za potrebe istraživanja korištena je Klasifikacija djelatnosti Bosne i Hercegovine- KD BiH 2010 koja je u potpunosti usklađena sa Evropskom klasifikacijom ekonomskih djelatnosti NACE Rev.2. Cjelokupno područje Bosne i Hercegovine je obuhvaćeno istraživanjem. Istraživanjem nisu obuhvaćeni poduzetnici.

Uzorak

Za provođenje istraživanja prometa ostalih usluga u BiH koristi se kombinirani metod punog obuhvata i stratificiranog slučajnog uzorka. Uzorak je podijeljen na stratum prema klasi finansijskog podatka (financijsko izvješće za prethodnu godinu) i djelatnosti poslovnog subjekta (područja djelatnosti I, J, M, N-KD BiH 2010). Kao pomoćna stratifikaciona varijabla koristi se broj zaposlenih. Izabrani uzorak ostalih usluga za 2024. godinu reprezentativan je na razini Bosne i Hercegovine, kao i na razinama Federacije BiH, Republike Srpske i Brčko distrikta BiH.

Prikupljanje i obrada podataka

U provođenju istraživanja učestvuju zvanične statističke institucije u BiH. Osnovna varijabla promatranja je promet poslovnog subjekta bez PDV-a, koji je sukladno EBS uredbom iskazan posebno. Podaci prikupljeni od izvještajnih jedinica, putem obrasca M KPS USL 01, predstavljaju temelj za procjenu podataka za ukupnu populaciju. Agregiranje prometa na više razine (oblast, područje ili specijalni agregati) djelatnosti se vrši prije kompilacije indeksa.

Serije podataka prometa po tromjesečjima od 2010. do 2013. dobivene su kombiniranjem podataka iz administrativnih izvora i drugih statističkih istraživanja. Pri preračunu povijesne serije podataka korištena je metoda preklapanja („overlapping“). U sklopu tromjesečnog istraživanja prometa ostalih usluga, koje se od 2015. godine provodi redovito, uporedo su prikupljeni i podaci i za referentna tromjesečja 2014. godine.

Kompilacija indeksa

Indeks prometa ostalih usluga iskazuje se u nominalnim vrijednostima i računa u odnosu na bazu (2021.) godinu koja se primjenjuje u obračunu indeksa od prvog tromjesečja 2024. godine. Uredbom (EU) broj 2019/2152 propisana je primjena bazne 2021. od siječnja 2024. u zemljama članicama EU. Indeks prometa izražen je u tekućim cijenama (nije otklonjen utjecaj promjene cijena).

Sezonsko i kalendarsko prilagođavanje indeksa

Statističke institucije u BiH uvažavajući način diseminacije podataka u EU, indekse objavljuje u sljedećim oblicima:

- izvorni (neprilagođeni) indeksi,
- sezonski prilagođeni indeksi- desezonirani indeksi i
- kalendarski prilagođeni indeksi

S obzirom da desezonirani i kalendarski prilagođeni indeksi imaju mnogo veći značaj i reprezentativniji su korisnicima statističkih podataka detaljno su prikazani u tablicama.

Desezoniranje podrazumijeva da su podaci prilagođeni za utjecaj sezone i kalendarske dane. Podaci koji se uspoređuju sa podacima iz prethodnog razdoblja se, prema preporukama Eurostata, prikazuju i tumače u desezoniranom obliku. Kalendarsko podešavanje podrazumijeva da su podaci prilagođeni za utjecaj kalendarskih i radnih dana. Podaci koji se porede sa podacima istog razdoblja prethodne godine se prikazuju i tumače u kalendarski prilagođenoj formi indeksa ili stopa rasta. U slučaju da navedeni kalendarski efekti značajno utječu na promatranu vremensku seriju, potrebno je iste otkloniti.

Kalendarsko i sezonsko prilagođavanje vrši se u JDemetra+ aplikaciji (verzija 2.2.1) metodom TRAMO-SEATS na izvornim tromjesečnim serijama podataka te sukladno smjernicama Eurostata. Zbog svojstva primijenjene metode prilagođavanja, dodavanjem novih opažanja mogu nastati određene promjene na ranijoj seriji već objavljenih sezonski i kalendarski prilagođenih indeksa.

Diseminacija podataka

Rezultati istraživanja izražavaju se u obliku indeksa i stopa promjene te se od 2017. godine publikuju u redovitoj tromjesečnoj dinamici u formi priopćenja za javnost na web stranici Agencije za statistiku BiH (www.bhas.gov.ba). Prikaz i interpretacija indeksa usklađena je s onima koje su propisane EBS uredbom što omogućava domaćim i međunarodnim korisnicima neposredno poređenje indeksa prometa ostalih usluga u BiH sa indeksima drugih zemalja.

Revizija podataka

Redovita priopćenja statistike prometa ostalih usluga objavljuju se u tromjesečnoj dinamici i sadrže preliminarne podatke. Revizija podataka podrazumijeva da se podaci za prethodno tromjesečje (t-1) revidiraju sukladno novim informacijama, te je moguće da se podaci objavljeni nakon revizije razlikuju od ranije objavljenih, preliminaranih podataka. U priopćenjima je jasno nazočeno o kojim se podacima radi, tako da korisnici statističkih podataka mogu pravilno da ih tumače. O izmjenama podataka i razlozima korisnici će biti obavješteni na prikladan i transparentan način, u redovitim tromjesečnim priopćenjima i drugim publikacijama za javnost kao i na web stranici Agencije za statistiku BiH.

Definicije

Promet je ukupan fakturirani iznos koji poslovni subjekt obračuna za prodane robe ili pružene usluge tijekom referentnog razdoblja trećim osobama i odgovara njihovoj tržišnoj vrijednosti. Uključuje i troškove povezane sa prodajom čak i ako su ti iznosi posebno iskazani na fakturama. Porez na dodanu vrijednost (PDV) isključen je iz prometa.

Kratice

EU- Europska unija
Eurostat- Statistički ured Europske unije
KD BiH 2010- Klasifikacija djelatnosti Bosne i Hercegovine 2010
NACE Rev.2- Statistička klasifikacija ekonomskih djelatnosti u EU

- nema pojave

Publikuje Agencija za statistiku Bosne i Hercegovine, 71000 Sarajevo, Zelenih beretki 26

Telefon: +387 (33) 911 911 | Telefaks: +387 (33) 220 622

Elektronska pošta: bhas@bhas.gov.ba | Internetska stranica: www.bhas.gov.ba

Odgovorne osobe:

Velimir Jukić, pomoćnik ravnateljice za poslovne statistike

Vesna Čužić, ravnateljica

Priopćenje priredio: Alen Bajramović

Razmislite o očuvanju okoliša prije tiskanja dokumenta.